

Kutatási terv az önvezető autók társadalmi elfogadottságáról - fókuszcsoportos beszélgetés UTAUT-2 modell alapján

Az elmúlt időszakban egyre nagyobb teret hódít és töretlen érdeklődésnek örvend az autók önvezető képességeinek, illetve az ehhez kapcsolódó mesterséges intelligencia (AI) fejlődése. Azonban a technológia nagyfokú és innovatív előrelépése ellenére ezek felvetnek számos biztonsági kérdéseket, így itt különösen fontos a kockázati tényezők vizsgálata a felhasználó szempontjából. A védelmi szempontokon túl anyagi, morális, utilitárius, hedonista és társadalmi szempontok is szignifikáns szerepet játszanak az önvezető autók mindennapi használata során. A kutatás célja az önvezető autók társadalmi elfogadottságának vizsgálata, jelen esetben egy fókuszcsoportos kutatással az UTAUT-2 modellt alkalmazva. A beszélgetésről hangfelvétel készül, ami később kizárólag kutatási célból lesz felhasználva.

1. Bevezető kérdések

- a. **Van-e már B kategóriás jogosítványotok? Amennyiben nem, tervezitek később megcsinálni? Ha igen, milyen célból?**
- b. **Szeretnétek-e autót venni a jövőben? Miért?**
- c. **Szerintetek mennyire fogja helyettesíteni a saját autót a különböző sharing economy-ra épülő autómegosztók és mikromobilitási eszközök (Lime, Oszkár, stb.)**
- d. **Ültetek már bármilyen szintű önvezető autóban, akár sávtartó asszisztenssel, adaptív tempomattal? Szeretnétek-e kipróbálni?**
- e. **Szerintetek ezek a különböző szintű mesterséges intelligenciák milyen mértékben szükségesek a vezetéshez, ti mit használnátok szívesen?**
- f. **Nagyobb biztonságban érzitek magatokat, ha ezekkel a funkciókkal ellátott autóban utaztok?**

A következő részben tematikus kérdések alapján fogunk végigmenni a teljes önvezető autózáshoz kapcsolódó releváns kérdéskörökön. Fontos, hogy a saját, őszinte, a másik fél befolyásolásától mentes véleményetekre van szükség a kutatáshoz. Jelen fókuszcsoporthoz az UTAUT-2 modell segíti, mellyel megbecsülhetjük egy új technológia bevezetéséhez remélt siker valószínűségét, valamint egy strukturált formát ad a kutatási munkának, így ezek mentén történik a fókuszcsoporthoz beszélgetés moderálása is.

2. Tematikus kérdések

- a. Mit gondoltok, jelentősen gyorsabban el tudnátok jutni vele bárhova?**
- b. Szerintetek mennyire lenne egyszerű egy ilyen autót használni?
Szükséges lenne a technikai háttér magas fokú ismerete a használatához? Fontosnak tartanátok az autók használatát részletesen taglaló segítő videókat, leírásokat?**
- c. Ti jogosítványhoz/életkorhoz kötnétek, vagy bárki használhatná?**
- d. Szerintetek milyen hatást váltana ki a társadalmi környezetetekből, ha lenne ilyen autók? Inkább támogató, pozitív vagy egyet nem értő, negatív reakciók lennének? Miért?**
- e. Inkább városban, vagy országúton használnátok? Miért? Csupán kíváncsiságból, kipróbálási szándékkal, vagy alkalmanként, akár rendszeresen is használnátok?**
- f. Szórakoztató élmény lenne velük utazni? Az így felszabaduló időtöket mivel töltenétek el? Miért?**
- g. Mi az ár-érték percepciótok? Számotokra az ár vagy a megfelelő minőség a legrelevánsabb faktor az önvezető autózást tekintve?**
- h. Hogyan vélekedtek az önvezető autók anyagi finanszírozásáról, elsődlegesen ez fogja meghatározni a célközönséget?**
- i. Egy hagyományos autóhoz képest mennyivel lenne drágább egy önvezető autó? Szerintetek az önvezető autózás egy úti ára melyik, jelenleg igénybe vehető közlekedési eszközök/módok árához lenne hasonló?**
- j. Milyen kockázati tényezőkkel számolnátok az önvezető autózásra gondolva, alapvetően biztonságban éreznétek magatokat?**

- k. Az emberi kontroll nélküli utazás következtében szerintetek mennyire lehetne tartani egy hackertámadástól (terrorizmus), vagy akár a szoftver meghibásodásától? Milyen a technikából adódó egyéb problémák léphetnek még fel?**
- l. Mennyire lenne nehéz a megszokottól, a hagyományos autózástól eltérni, amennyiben az önvezető autózás adta lehetőségeket szeretnétek igénybe venni a mindennapjaitokban?**

A tematikus kérdéseket követően, a beszélgetés zárásaként általánosan az önvezető autózásra vonatkozó konklúziók következnek, ahol az erre vonatkozó benyomásokat mellett bármilyen, ezzel a témával kapcsolatban felmerült gondolatot megoszthattok, ami tovább segítheti a kutatás eredményességét.

3. Zárókérdések, konklúzió

- a. Ha jelenleg lenne lehetőségek, igénybe vennétek az önvezető autózás adta lehetőségeket?**
- b. Hogyan értékelitek az önvezető autók és az ehhez kapcsolódó mesterséges intelligencia fejlődését? Mennyire tartjátok fontosnak ennek a szegmensnek a fejlődését?**
- c. Szerintetek a jövőbeni közlekedési infrastruktúra az önvezető autók segítségével lesz megoldva, ezáltal az ember általi autóvezetésnek egyre kevesebb szerepe lesz?**
- d. Felkeltette a téma az érdeklődéseket a beszélgetés hatására? Egyéb gondolat a téma kapcsán?**